

Til Siri Halvorsen, Kommunal -og moderniseringsdepartementet (KMD)

Viser til samtale og mitt ønske om oppklarende fortolkning av lovlighet ved gjennomføring av valg på ordfører og varaordfører ved konstituering.

Torsdag i forrige uke gjennomførte nye Ørland kommune sitt konstituerende møte der ordfører og varaordfører ble valgt ved skriftlig votering.

I går og i dag har det vært artikler i avisene Fosna-folket og i Adresseavisen, der seksjonsleder for juridisk seksjon i kommunal og justisavdelingen til Fylkesmannen i Trøndelag, Kjetil Ollestad, har stilt spørsmål ved lovligheten av våre valg i vårt konstituerende møte i nye Ørland kommune nå sist torsdag. Mer spesifikt er det reist tvil ved lovligheten i gjennomføring av valg av ordfører og varaordfører.

Tolkningsuttalelsen, fra Kommunal -og moderniseringsdepartementet (KMD) til Ulstein kommune fra 27.september 2019, som jeg mottok fra en kollega dagen før vårt konstituerende møte, kom tett på konstitueringen og etterlot spørsmål og svar. Jeg tolket ny kommunelov, tolkningsuttalelse og muntlige tilbakemeldinger fra KMD, slik at det var i orden med skriftlige valg dersom flertallet av kommunestyret ønsket dette. Tidligere, i lov av 92, holdt det at en representant krevde skriftlig votering for å gjennomføre dette.

Deretter sendte jeg ut tolkningsuttalelsen fra KMD og min forståelse av muligheten til å gjennomføre skriftlige valg, til alle i kommunestyret onsdag ettermiddag/kveld. Konstituerende møte ble avholdt i henhold til mine anbefalinger. Dersom jeg da hadde tolket loven korrekt så ville våre vedtak være lovlig fattet da nesten 90% av kommunestyret stemte for skriftlig votering i vårt konstituerende møte.

Jeg har i dag, 7.oktober, hatt en samtale med deg og utredningsleder i KMD der dere muntlig bekrefter Kjetil Ollestads konklusjoner vedrørende gjennomføring av skriftlig valg. Dette åpner for noen spørsmål. Jeg anmoder om en skriftlig bekreftelse på at dette er riktig forstått. Er det adgang til skriftlig votering på ordfører og varaordfører ved konstituering, dersom et flertall i kommunestyret ønsker dette? I hvilken grad er hensynene i tolkningsuttalelsen til Ulstein kommune vurdert opp mot kommunelovens § 2-1.? Kommuntalt og fylkeskommuntalt selvstyre Norge er inndelt i kommuner og fylkeskommuner med en egen folkevalgt ledelse. Hver kommune og fylkeskommune er et eget rettssubjekt og kan ta avgjørelser på eget initiativ og ansvar. Kommunene og fylkeskommunene utøver sitt selvstyre innenfor nasjonale rammer. Begrensninger i det kommunale og fylkeskommunale selvstyret må ha hjemmel i lov. (min understrekning)

Tolkningsuttalelsen og konsekvensene av denne, er etter min forståelse, basert på konsekvensene av at en hjemmel er tatt ut av loven og ikke direkte hjemlet i lov? Er dette riktig forstått? I tilfelle hvordan avveier dere her hvilke hensyn som veier tyngst og hvorfor?

Dersom deres vurdering er at vi i Ørland kommune, ved å gjennomføre skriftlig valg på ordfører og varaordfører, har gjennomført et ulovlig valg eller benyttet ulovlig framgangsmåte ved valg, vil dette følgelig få konsekvenser for oss.

Dersom valget er foretatt på en ulovlig måte, er da vedtaket å anse som ugyldig? Hvem avgjør vedtakets gyldighet og hvordan?

Dersom valget er foretatt ulovlig vil dere anbefale å innkalle til et nytt konstituerende møte?

Dersom vi da må gjennomføre det konstituerende møtet på nytt. Er det da riktig forstått at godkjenning av valgoppgjør og valg av formannskap, som er vedtatt i henhold til lov i konstituerende møtet, ikke åpnes for ny behandling? Er det sakene; valg av ordfører og varaordfører, medlemmer til kontrollutvalg og representanter til KS som må behandles på nytt?

Må vi forholde oss til lov og regelverk for det konstituerende møtet eller er det tilstrekkelig å kalle inn til et alminnelig kommunestyremøte for å fullføre valgene på nytt?

La meg avslutningsvis, for egen del, legge til at jeg mener dette er en svært uheldig situasjon. Både at skriftlig votering, der kommunestyrets flertallet ønsker dette, nå trolig anses ulovlig, og at denne tolkningsuttalelsen kommer så tett inn på kommunenes konstituerende møter.

Jeg skal ta min del av ansvaret for at jeg har tolket lov, uttalelser og signaler galt. Jeg mener imidlertid disse

forhold burde vært klarlagt på et langt tidligere tidspunkt for slik å eliminere usikkerhet rundt sentrale valg i kommune-Norge.

Jeg er takknemlig for at dere prioriterer å besvare henvendelsen raskt.

Med hilsen

Emil Raaen

Prosjektleder nye Ørland kommune

emil.raaen@nyeorland.no

Mob. 917 60 241

Alf Nebbs gt. 2, 7160 Bjugn

Rådhusgata 6, 7130 Brekstad

cid:image002.png@01D3DE3E.3D296CE0

